

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

**АНАЛІЗ РОЗВИТКУ
РИНКУ ПРАЦІ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ ТА
ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
073 - «МЕНЕДЖМЕНТ»: ГАЛУЗЕВИЙ ТА
РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ
2018-2021 РОКИ**

м. Одеса, 2021 р.

Філіппова С.В., Волощук Л.О., Смоквіна Г.А. Аналіз розвитку ринку праці докторів філософії та тенденцій розвитку спеціальності 073 - «Менеджмент»: галузевий та регіональний контекст 2018-2021 роки: Аналітичний звіт. Одеса, 2021. – 18 с.

Виконавці:

Філіппова Світлана Валеріївна, доктор економічних наук, професор, директор Інституту бізнесу, економіки та інформаційних технологій Державного університету «Одеська політехніка»;

Волощук Лідія Олександрівна доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку, аналізу і аудиту Державного університету «Одеська політехніка»;

Смоквіна Ганна Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту Державного університету «Одеська політехніка».

Результати: Авторами проаналізовано сучасний ринок праці докторів філософії в контексті професійно-кваліфікаційних тенденцій спеціальності 073 - «Менеджмент».

Анотація

Аналіз розвитку ринку праці докторів філософії та тенденцій розвитку спеціальності 073 - «Менеджмент» галузевого та регіонального контексту 2018-2021 року, проведене *за такими напрямками як:*

- стислий аналіз ринку праці України та Південних регіонів за 2018-2020 роки;
- розглянуто стан попиту та пропозиції на ринку праці за кваліфікаційними групами ;
- аналіз діяльності аспірантури та докторантури в Україні та Південних регіонів;

– стислий аналіз кількісних характеристик науково-викладацького складу ЗВО Південного регіону.

Сучасний ринок праці України характеризується дисбалансом між попитом та пропозицією робочої сили, який відображається у професійно-кваліфікаційній невідповідності.

Структурні зрушення на ринку праці обумовлені трансформацією суспільних і економічних відносин в сучасному глобалізованому світі. Посилення конкуренції, розвиток економіки знань, інформаційних технологій, зміни в змісті і формах праці потребують оновлення системи регулювання ринку праці.

Для України також актуальними є внутрішні чинники соціально-економічної нестабільності, пов'язані із посиленням соціальної напруги в суспільстві на фоні зниження рівня життя, погіршенням умов зайнятості, територіальними та професійно-кваліфікаційними диспропорціями між попитом та пропозицією на ринку праці, загостренням ситуації на локальних ринках праці.

Основними факторами, що впливають на процеси, які відбуваються на ринку праці, є: структурна перебудова економіки, зокрема переважаючий розвиток галузей сфери послуг; прискорене економічне зростання; нарощування потенціалу підприємництва; науково-технічний прогрес, інформатизація суспільства; державне регулювання розвитку трудового потенціалу, ринку праці та зайнятості.

Так, за даними Державної служби статистики України, чисельність зайнятого населення у працездатному віці за 9 міс 2020 року склала 15,9744 млн. осіб, чисельність безробітних за методологією МОП становить 1,669 млн. осіб, детальніше таблиця 1.

Таблиця 1 – Робоча сила у віці 15-70 років за 2018 - за III квартали 2020 року [1,2,3]

	Все населення		
	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Робоча сила, (тис. осіб)	17 957,8	18 155,7	17643,4
Рівень участі населення в робочій силі, (%)	62,6	56,3	62,0
Зайняте населення, тис. осіб	16 408,5	16 668,0	15974,4
Рівень зайнятості, %	57,2	51,7	56,1
Безробітне населення (за методологією МОП), тис. осіб	1 549,3	1 487,7	1669,0
Рівень безробіття (за методологією МОП), %	8,6	8,2	9,5

Відповідно прогнозу Мінекономрозвитку, ріст зайнятості населення починаючи з 2020 року поступово збільшується за роками у середньому на 200,00 тис. осіб, рис. 1.

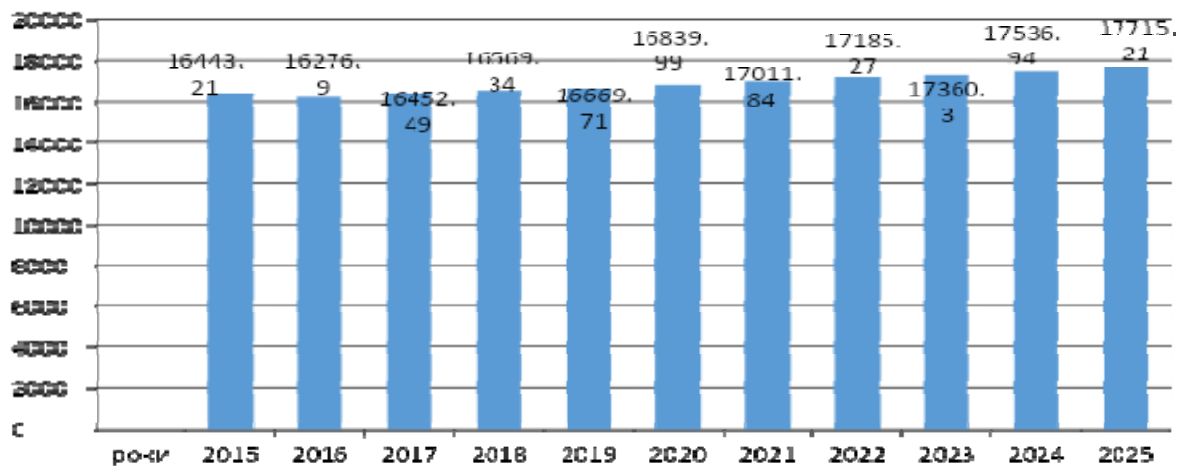

Рисунок 1 – Прогноз рівня зайнятості по економіці України в цілому

Як видно з наведених даних, відносно базового 2015 р. очікується зростання зайнятості на 2.4% у 2020 р. і на 7.7% до 2025 р. Не значний спад зайнятості прогнозується для секторів професійної і науково-технічної діяльності (-15.6%), послуг у сфері нерухомості (-10.2%), освіти (-6.0%) табл. 2.

Таблиця 2 – Прогноз зайнятості за секторами економіки України (2015-2020 рр., 2015-2025 рр.) [4]

Сектор	2015	2020	2025
Сільське господарство, лісове господарство, рибне господарство	100,0	121,1	130,6
Гірнична справа і відкриті розробки	100,0	108,5	118,5
Виробництво	100,0	109,3	119,1
Постачання електроенергії, газу, пари, кондиціонування повітря	100,0	101,6	108,9
Водопостачання; водовідведення, поводження з побутовими відходами, охорона навколишнього середовища	100,0	107,8	117,0
Будівництво	100,0	98,6	101,1
Гуртова і роздрібна торгівля; ремонт автомобілів і мотоциклів	100,0	94,5	98,9
Транспортування і складування	100,0	110,2	119,0
Послуги із забезпечення житлом і харчуванням	100,0	91,2	93,1
Інформаційні технології та комунікації	100,0	93,4	89,8
Фінансова діяльність і страхування	100,0	109,6	116,6
Діяльність у сфері нерухомості	100,0	94,3	103,2
Професійна, науково-технічна діяльність	100,0	82,1	84,4
Адміністративні послуги і служби підтримки	100,0	104,0	106,2
Державне управління і оборона; обов'язкове соціальне страхування	100,0	106,0	110,5
Освіта	100,0	94,9	94,0
Охорона здоров'я і соціальна робота	100,0	97,7	100,1
Мистецтво, розваги і відпочинок + Інша діяльність у сфері послуг	100,0	71,9	73,9
Всього по секторах	100,0	102,4	107,7

Такі зміни зайнятості та оцінювання потреб у фахівцях важливі для загального прогнозу і далі переносяться на зайнятість за професійно-кваліфікаційними групами таблиця 3.

З метою відображення цілей аналізу було обрана професійна група 1400 «Менеджери (управителі) у різних сферах».

Таблиця 3 – Прогнозування попиту, обумовленого економічним розвитком, за професійною групою 1400 «Менеджери (управителі) у різних сферах»[4]

Код професії	Назва професії	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1400	«Менеджери (управителі) у різних сферах»	244,15	246,91	245,16	246,81	249,11	251,42	253,76	256,09	258,46	260,82

Для прогнозування попиту на кваліфікації було створено кваліфікаційні рівні по спеціалізації і рівню освіти зайнятого населення. Така кваліфікаційна система має 37 кваліфікаційних рівнів. Кваліфікаційний рівень визначається комбінацією 19 сфер освіти (галузей знань) і 4 рівнів освіти. Рівні освіти це - 1 (найвищий) – вища освіта; 2 (високий) – незакінчена вища освіта; 3 (середній) – професійно-технічна освіта, 4 (низький) – повна середня освіта і нижче. Для дослідження кваліфікаційного рівня, зайнятість можна аналізувати по відношенню до загальних кваліфікаційних рівнів рис.2.

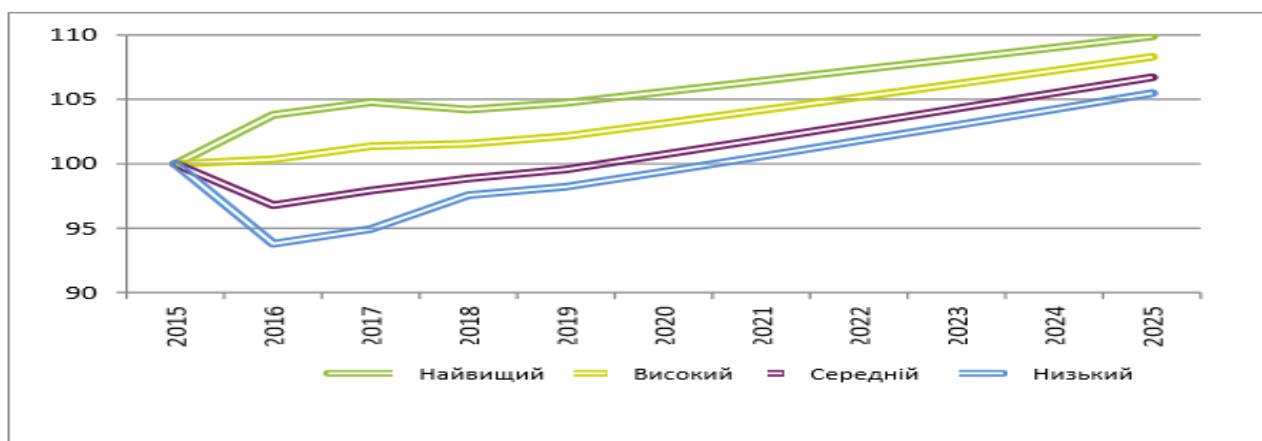

Рисунок 2 – Прогноз попиту, обумовленого економічним розвитком, за кваліфікаційними групами: 2015-2025 рр. (індекс 2015=100) [4]

За наведеними даними, зростання починається з 2020 року для працівників із найвищим рівнем кваліфікації. У майбутньому очікується, що попит на зайнятих із таким рівнем кваліфікації збільшуватиметься значно вищими темпами порівняно із попитом на працівників із наднизьким і середнім рівнем кваліфікації.

Важливим чинником, що визначає розвиток держави в сучасних умовах, є кадрове забезпечення науки й вищої освіти. А тому реалізація національної наукової політики, що включає, в тому числі, й визначення стратегічних напрямів розвитку системи підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації, на сьогодні є однією з основних функцій держави. Важливими є подальші пошуки оптимальної моделі системи підготовки наукових кадрів, спрямованої на досягнення вітчизняною наукою і вищою освітою сучасного світового рівня, зі збереженням її самобутнього національного характеру, та зростання інтелектуального потенціалу країни.

Підготовка докторів філософії починається ще з бакалаврського рівня. Тому якість вищої освіти (кожний здобутий рівень) залежить насамперед від якості освітньої діяльності (рівень організації освітнього процесу), який стартує з бакалаврського рівня й досягає рівня доктора наук.

За даними вступної компанії «Всеосвіта» за 2018 рік серед 10 найпопулярніших професійних спрямувань спеціальність 073 «Менеджмент» займає 3 місце за кількістю поданих заяв (47 695 заяв) [5]; за 2019 рік також займає 3 місце за кількістю поданих заяв (54766 заяв) [6], у 2020 році подано 92147 заяв і займає 2 місце рейтингу [7].

Україна традиційно вважається державою з вагомим науковим потенціалом, визнаними у світі науковими школами, розвиненою системою підготовки кадрів. Основними формами підготовки наукових і науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації є аспірантура і докторантура. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора філософії в українських ВНЗ і наукових інститутах розпочата з осені 2016 р. У таблиці 4 наведена відповідна статистична інформація за період з 2012-2017 роки.

Таблиця 4 – Розподіл аспірантури та докторантури за вищими навчальними закладами та науково-дослідними інститутами [8,9,10,11]

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019
Вищі навчальні заклади							
Аспірантура, у %	48	48	47	48	48	49	54
кількість	251	249	225	234	231	231	226
Докторантура, у %	62	62	61	63	62	63	66
кількість	168	172	162	177	176	176	168
Науково-дослідні інститути							
Аспірантура, у %	52	52	53	52	52	51	46
кількість	270	269	257	256	250	244	191
Докторантура, у %	38	38	39	37	38	37	34
кількість	103	104	102	106	106	101	85

З 2012-2017 рр. найбільша кількість аспірантів навчається у галузі технічних, економічних, педагогічних та юридичних наук [8].

Очікуваним підсумком навчання в аспірантурі та докторантурі є захист дисертації. Протягом останніх років намітилась тенденція до збільшення питомої ваги тих, хто закінчив аспірантуру та докторантуру із захистом дисертації. Детальніше інформація наведена в таблиці 5,6.

Таблиця 5 – Основні показники діяльності аспірантури та докторантури в Україні [8,9,10,11]

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Кількість наукових установ та закладів вищої освіти, які мають аспірантуру	521	518	482	490	481	475	431	417
Кількість закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку аспірантів, на кінець року	251	249	225	234	231	231	221	-
Кількість осіб, які закінчили аспірантуру у закладах вищої освіти, осіб	7195	7040	6403	6346	5689	5136	5549	2913
у тому числі з захистом дисертації, осіб	1992	2035	1736	1818	1583	1328	1373	751
Кількість наукових установ та закладів вищої освіти, які мають докторантуру	271	276	264	283	282	277	270	253
Кількість закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку докторантів, на кінець року	168	172	162	177	176	176	174	-
Кількість докторантів у закладах вищої освіти, осіб	1478	1484	1418	1483	1484	1374	1145	1113
Кількість осіб, які закінчили докторантуру у закладах вищої освіти, осіб	331	478	425	462	449	440	793	511
у тому числі із захистом дисертації, осіб	127	177	128	151	141	138	232	143

Таблиця 6 – Підготовка аспірантів та докторантів за галузями знань [8,9,10,11]

Галузь знань	Кількість аспірантів				Кількість осіб, зарахованих до аспірантури				Кількість осіб, які закінчили аспірантуру			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Усього	6399	12861	18419	24038	6438	7274	7172	7381	12	14	141	236
управління та адміністрування	467	904	1357	1757	480	553	567	583	-	2	1	14
публічне управління та адміністрування	83	410	647	876	86	286	263	294	-	-	-	6
	Кількість докторантів				Кількість осіб, зарахованих до докторантури				Кількість осіб, які закінчили докторантуру			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Усього	563	1006	1049	1070	564	493	544	511	-	10	446	470
управління та адміністрування	42	77	116	98	41	49	61	41	-	4	24	50
публічне управління та адміністрування	14	42	56	14	15	22	31	58	-	-	13	23

Освіта і наука є майбутнім розвитку будь-якої країни, і аспірантура, як третій рівень освітньої підготовки, є ключовим елементом у продукуванні висококваліфікованих кадрів. За даними міністерства освіти на території України станом на 9 лютого 2021 року функціонує 45 спеціалізовані вчені ради по захисту кандидатських та докторських дисертацій за спеціальністю 08.00.03, та 54 за спеціальністю 08.00.04, детальніше таблиця 7.

Таблиця 7 – Кількість установ, в яких функціонують спеціалізовані вчені ради за спеціальностями менеджмент в Україні станом на 9 лютого 2021 року [12]

Україна	К	Д
08.00.03	51	45
08.00.04	61	54

Ефективність роботи аспірантури та докторантури оцінюється відношенням кількості випускників, які вчасно захистили або подали у спеціалізовані вчені ради свої дисертації, до загальної кількості цих випускників. За даними періодичного видання міністерства освіти України проаналізовано кількість захищених кандидатських і докторських дисертацій за період 2014-16.02.2021 роки за спеціальностями 08.00.03 і 08.00.04, таблиця 8.

Таблиця 8 – Кількісний склад захищених кандидатських і докторських дисертацій в Україні за спеціальностями 08.00.03, 8.00.04 з 2014 -16.02.2021 рр [13]

Спеціальність	Кількість захищених кандидатських дисертацій за роками								Разом
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	16.02.2021	
08.00.03	199	215	136	114	114	102	70	15	965
08.00.04	470	546	305	204	228	189	116	36	2094
	Кількість захищених докторських дисертацій за роками								
08.00.03	34	69	32	40	45	74	68	11	373
08.00.04	40	72	59	45	74	69	75	21	455

Важливою складовою сучасної системи підготовки науково-педагогічних кадрів є навчання в аспірантурі та здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою. У зв'язку із реформуванням вищої освіти в Україні, надзвичайно важливим є питання підвищення ефективності організації системи підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів закладів вищої освіти відповідно до нових освітньо-наукових програм, розробка і реалізація яких в межах ліцензованих спеціальностей здійснюється кожним вищим навчальним закладом окремо на правах їх автономії і самоврядності.

Сучасний господарський комплекс України складається з економічних систем регіонів. Кожен з них має особливості складу та розвитку, що обумовлені як географічними так і науковим станом.

За даними Державної служби статистики України, чисельність зайнятого та безробітного населення Південного регіону у працездатному віці за 2018-2019 роки наведена в таблиці 9.

Таблиця 9 – Робоча сила віком 15-70 років за 2018 -2019 рр. [14]

Області	Зайняті			Рівень зайнятості			Безробітні			Рівень безробіття		
	2018 р.	2019 р.	зміни	2018 р.	2019 р.	зміни	2018 р.	2019 р.	зміни	2018 р.	2019 р.	зміни
	<i>(тис.осіб)</i>			<i>(відсотки)</i>			<i>(тис.осіб)</i>			<i>(відсотки)</i>		
Миколаївська	497,7	499,6	1,9	58,3	59,1	0,8	52,5	51,1	-1,4	9,5	9,2	-0,3
Одеська	1004,5	1020,1	15,6	57,3	58,3	1,0	64,8	64,1	-0,7	6,1	5,7	-0,4
Херсонська	449,5	455,3	5,8	57,7	58,9	1,2	51,3	48,5	-2,8	10,2	9,6	-0,6

На початку 2021 року роботодавці Одеської області проінформували центри зайнятості про наявність 3,8 тис. вакансій, що на 24% менше, ніж у січні 2020 року. Структура вакансій за видами економічної діяльності була наступною: 14% вакансій пропонувалося в державному управлінні й обороні; освіті, 13% на транспорті тощо. У професійному розрізі, найбільше вакансій пропонувалося для працевлаштування: професіоналів (23%), керівників, менеджерів (9%) [15].

Кількість вакансій у 2020 році по базі даних Одеської обласної служби зайнятості, наведені на рисунку 3.

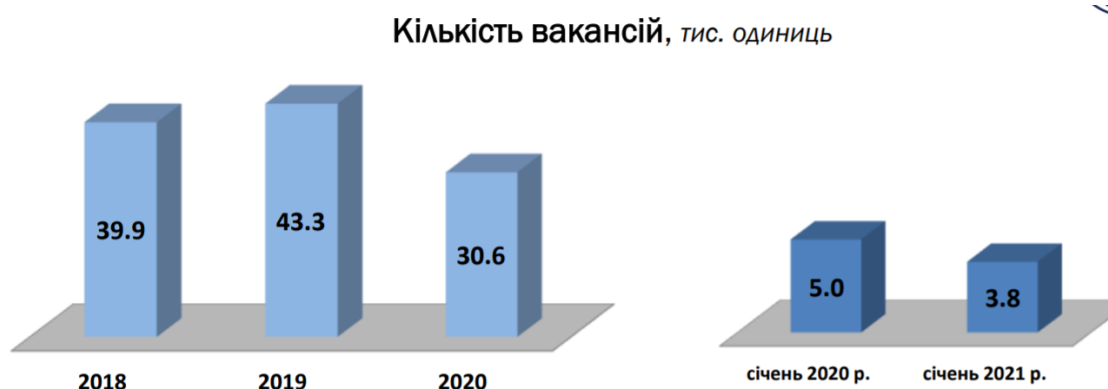

Рисунок 3 – Кількість вакансій у 2020 році по базі даних Одеської обласної служби зайнятості

Зростання кількості вакансій відбулося в 22 філіях Одеського ОЦЗ та БЦЗ, рисунок 4:

Рисунок 4 – Попит та пропозиція на зареєстрованому ринку праці у січні 2021 року

За видами економічної діяльності: 13,8 % вакансій пропонувалися в освіті.

За професійними групами на 1 січня 2021 року: найбільший попит роботодавців спостерігається на робітників професіоналів, фахівців тощо, рисунок 5.

Рисунок 5 – Структура вакансій та безробітних за професійними групами, %

Професії, за якими кількість вакансій є найбільшою, станом на початок 2021 року за професійними групами в Одеській області: керівники, менеджери: головний бухгалтер, керівник структурного підрозділу - головний спеціаліст, начальник відділу (місцеві органи державної влади, місцевого самоврядування), менеджер (управитель) із збуту, керівник структурного підрозділу.

Професіонали, фахівці: спеціаліст державної служби (місцевого самоврядування), вчитель, економіст, тощо [16].

З метою відображення цілей аналізу було обрана професійна група 1400 «Менеджери (управителі) у різних сферах» таблиця 10.

Таблиця 10 – Професії, по яких кількість вакансій є найбільшою

Назва професії	2019 рік	Станом на 1 січня 2020 року
	Кількість вакансій, одиниць	Кількість вакансій, <i>одиниць</i>
менеджер (управитель) із збуту	7 219	239
менеджер (управитель)	4071	120

За даними вступної компанії «Вступ.ОСВІТА.УА» проведено статистичний аналіз ВНЗ Південного регіону за професійними спрямуваннями спеціальності «менеджмент» за 2017-2020 рік, таблиця 11.

Таблиця 11 – Динаміка кількості поданих заяв за професійними спрямуваннями спеціальності 073 «менеджмент» (бакалавр), осіб [17]

Південний регіон	2017	2018	2019	2020
Одеська область	4230	3056	4440	4965
Миколаївська область	720	545	649	688
Херсонська область	538	496	525	564

Розподіл аспірантур та докторантур за регіонами нерівномірний. Більшість з них зосереджена у м. Києві, Харківській області, Львівській, Одеській, Дніпропетровській, Донецькій. В інших регіонах їх кількість обчислюється одиницями, хоча немає жодного регіону, де були б відсутні аспірантура або докторантура.

Південний регіон - один з найперспективніших регіонів України, що володіє високим потенціалом для розвитку наукового потенціалу, та якісним рівнем підготовки трудових та інтелектуальних ресурсів (Одеський, Херсонський і Миколаївський області).

Основними формами підготовки наукових і науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації є аспірантура і докторантура. Очікуваним підсумком навчання в аспірантурі та докторантурі є захист дисертації. Протягом останніх років намітилась тенденція до збільшення питомої ваги тих, хто закінчив аспірантуру та докторантуру із захистом дисертації. Розподіл аспірантури та докторантури за регіонами нерівномірний. Детальна інформація наведена в таблиці 12.

Таблиця 12 – Показники діяльності аспірантури та докторантури за регіонами [8,9,10,11]

	Кількість наукових установ та закладів вищої освіти, які мають аспірантуру, од							Кількість аспірантів, осіб							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Україна	521	518	482	490	481	475	431	33640	8599	27622	28487	25963	24786	22829	25245
Одеська область	27	27	27	27	26	24	22	2217	2165	2011	2035	1738	1674	1529	1731
Миколаївська область	5	5	5	5	5	5	5	270	247	246	236	205	174	156	186
Херсонська область	7	7	7	6	6	8	8	326	379	324	394	391	364	331	346
	Кількість осіб, зарахованих до аспірантури							Кількість осіб, які закінчили аспірантуру							
Україна	9916	8599	7568	9813	6609	7274	7172	8499	8320	7597	7493	6703	6087	6401	2193
Одеська область	670	621	528	674	401	538	465	531	543	528	563	487	451	454	200
Миколаївська область	85	69	81	72	49	50	54	81	80	72	72	55	59	57	15
Херсонська область	95	81	95	121	146	87	80	91	84	79	79	60	71	92	49
	Кількість наукових установ та закладів вищої освіти, які мають докторантуру, од							Кількість докторантів, осіб							
Україна	271	276	264	283	282	277	270	1814	1831	1759	1821	1792	1646	1145	1113
Одеська область	17	18	19	19	20	16	16	95	100	92	92	79	83	56	51
Миколаївська область	4	4	4	4	4	4	4	22	19	17	20	25	21	13	14
Херсонська область	4	4	4	6	5	5	5	15	19	25	25	29	30	21	15
	Кількість осіб, зарахованих до докторантури							Кількість осіб, які закінчили докторантуру							
Україна	639	623	596	650	584	493	544	424	578	524	563	551	543	963	511
Одеська область	31	33	25	32	25	30	25	27	28	32	29	35	22	47	27
Миколаївська область	3	6	8	7	10	6	7	4	9	2	4	5	9	15	6
Херсонська область	6	7	12	10	9	9	7	5	3	6	11	5	7	16	9

Вікова структура, задіяних у виконанні НДР, за віком за регіонами має суттєві відмінності, дивиться таблиця 13.

Таблиця 13 – Вікова структура дослідників, задіяних у виконанні НДР, за віком за регіонами у 2018 році [18]

Кількість дослідників, які мали науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), за віком за регіонами у 2018 році	До 25 років	25-29 років	30-34 років	35-39 років	40-44 років	45-49 років	50-54 років	55-59 років	60-64 років	65 років і більше
Україна	2	691	2423	2930	2548	1992	1642	1877	1701	2894
Одеська область	-	22	72	78	80	73	48	48	73	134
Миколаївська область	-	15	50	44	43	17	37	33	16	30
Херсонська область	-	3	28	36	34	17	15	16	19	12

За даними Державної служби статистики в 2018 році найбільшу частку від загальної чисельності складають дослідники від 50 років і вище (44%) що перевищує чисельність молодих дослідників віком до 35 років. Така тенденція свідчить про потребу ринку в молодих вчених, які пристосовані реагувати на розвиток сучасній тенденції розвитку економіки знань.

У таблиці 14 наведена статистична інформація кількості установ, в яких функціонують спеціалізовані вчені ради за спеціальностями менеджмент станом на 1 січня 2021 року

Таблиця 14 – Кількість установ, в яких функціонують спеціалізовані вчені ради за спеціальностями менеджмент у Південному регіоні станом на 1 січня 2021 року [12]

Південний регіон	08.00.03	08.00.04
Миколаївська область	1	1
Одеська область	3	4
Херсонська область	-	1

Станом на лютий 2021 року інформації про розподіл аспірантури та докторантури за регіонами у 2019-2020 рр у відкритих джерелах немає, хоча, припускаємо, що за деякими показниками подані в попередніх аналітичних дослідженнях, тенденції до зниження зберігаються.

Результати проведеного аналізу ринку праці, стану наукових кадрів, тенденцій вікової структури, свідчать о потребах ринку Південного регіону у підвищенні економічної освіченості майбутнього покоління, формування наукового потенціалу, який пристосовано реагує на розвиток економіки знань. Тому на сьогоднішній день існує потреба в висококваліфікованих фахівцях –

докторах філософії зі спеціальності 073- «Менеджмент» на сьогодні і на майбутній період, а дослідники даної спеціальності будуть користуватися значним попитом.

З метою дослідження та визначення частини викладачів що мають перспективу до захисту кандидатської та докторської дисертації в Південному регіоні, було проаналізовано ЗВО Одеської, Миколаївської та Херсонської областей, детальніше таблиця 15.

Таблиця 15 – Кількісні характеристики науково-викладацького складу ЗВО Південного регіону [19-59]

ЗВО м. Одеса	Д.е.н	К.е.н	Без наукового ступеня
1. Державний університет «Одеська політехніка»	26	65	32
2. Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку	0	2	0
3. Межрегіональна академія управління персоналом	16	56	3
4. Одеський державний аграрний університет (ОДАУ)	5	10	3
5. МГУ Інституту права, економіки та міжнародних відносин	7	6	2
6. Одеська національна академія харчових технологій (ОНАХТ)	4	13	10
7. Одеський державний екологічний університет (ОДЕКУ)	1	9	3
8. Одеський національний економічний університет (ОНЕУ)	33	224	355
9. Одеська державна академія будівництва та архітектури (ОДАБА)	6	12	6
10. Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (ОНУ)	7	28	14
11. Одеський регіональний інститут державного управління (ОРИДУ)	5	11	0
Разом	110	436	428
м. Миколаїв			
1. Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика.	9	27	20
2. «Європейський університет» Миколаївська філія	1	3	15
3. Миколаївський національний аграрний університет	10	16	4
4. Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського	3	6	1
5. Чорноморський національний університет імені Петра Могили	4	20	7
Разом	27	72	47
м. Херсон			
1. ПВНЗ «Міжнародний університет бізнесу і права»	8	15	7
2. Херсонський державний університет (ХДУ)	9	14	1
3. Херсонський економіко-правовий інститут (ХЕПІ)	1	3	0
4. Херсонський інститут Міжрегіональної Академії управління персоналом	2	27	10
5. Херсонський національний технічний університет	6	23	5
Разом	26	82	23
Σ	163	590	498

Освіта і наука в будь-якій високорозвиненій країні є основою формування її інтелектуального потенціалу, який, в свою чергу, напряму корелюється з рівнем та якістю життя мешканців цієї країни.

За визначеними даними викладачі що працюють у закладах вищої освіти Південного регіону без наукового ступеню складають приблизно 498 осіб, кандидатів економічних наук 590, що обумовлює необхідність якісної підготовки докторів філософії за спеціальністю 073- «Менеджмент» на сьогодні і найближчим часом.

Сьогодні проблема розвитку наукового мислення в освіті активно розробляється педагогами та науковцями. Пишуться фахові статті, монографії, захищаються дисертації, публікуються методичні розробки тощо. Наукове мислення зазвичай пов'язують із наукою як сферою дослідницької діяльності, спрямованої на виробництво нових знань про природу, суспільство та мислення.

Державний університет «Одеська політехніка» є провідним закладом, що має власні освітні та наукові традиції, загально визнані наукові школи. Спеціальності 073- «Менеджмент» є одним з основних напрямків розвитку останні 10 років.

З метою проведення більш глибокого аналізу кількості захищених кандидатських та докторських дисертацій біла обрана спеціалізована вчена рада Д 41.052.10 Державного університету «Одеська політехніка», таблиця 16.

Таблиця 16 – Кількість захищених кандидатських та докторських дисертацій за роками у спеціалізованій вченій раді Д 41.052.10

Спеціальність	Кількість захищених кандидатських дисертацій за роками								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
08.00.03	-	-	-	-	1	-	1	-	3
08.00.04	1	6	8	5	4	7	2	4	6
Спеціальність	Кількість захищених докторських дисертацій за роками								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
08.00.03	-	-	-	-	-	-	1	1	-
08.00.04	-	-	-	2	1	1	-	2	4

У 2012 році в університеті вперше було ліцензовано програму підготовки докторів філософії за спеціальністю 073 - «Менеджмент». Необхідність такого кроку викликана значним науковим потенціалом професорсько-викладацького складу, наявністю спеціальності Менеджмент в ІБЕІТ, потребою підготовки власних спеціалістів з менеджменту. В рамках університетської моделі освіти в Європі та закордоном у цілому значна увага має приділятися науково-дослідницькій діяльності з метою зближення навчального процесу із останніми досягненнями науки. Модернізований зміст підготовки докторів філософії, затверджений урядом останнім часом, зміщує акценти на освітню складову, певним чином підвищує та стандартизує рівень знань учасника та випускника даної програми, бо забезпечує можливість отримати знання від керівника,

провідних фахівців у відповідній галузі науки в університетській аудиторії, а не тільки шляхом виконання власного дослідження.

Підготовка доктора філософії за спеціальністю 073 - «Менеджмент» обумовлена об'єктивними потребами сучасного суспільства в забезпеченні високої якості освіти й відповідно необхідністю вдосконалення рівня кваліфікації конкурентоспроможного науковця.

Список літератури

1. <https://www.dcz.gov.ua/analytics/68>
2. https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/2020/zb/07/zb_r_s_2019.pdf
3. <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2020/12/159.pdf>
4. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nrk/Analitichni-materialy/2-analitichniy-zvit-shchodo-profesiyno-kvalifikatsiyogo-prognozuvannya-v-ukraini.pdf>
5. <https://vseosvita.ua/news/vstup-2018-u-cifrah-ta-faktah-2132.html>
6. <https://ru.osvita.ua/consultations/bachelor/65128>
7. <https://mon.gov.ua/ua/news/vstup-2020-zareyestrovano-bilshe-1-mln-zayav-yaki-vishi-ta-specialnosti-obirali-cogo-roku-vstupniki>
8. http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/16/Arch_nay_zb.htm
9. Вища освіта в Україні у 2019 році : статистична інформація. (2020). Київ: Державна служба статистики України. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
10. http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/09/zb_nauka_2018.pdf
11. http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/09/zb_nauka_2017.pdf
12. <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/merezha-specializovanih-vchenih-rad>
13. <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/ogoloshennya-shodo-zahistiv-disertacij>
14. https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/2020/zb/07/zb_r_s_2019.pdf
15. <https://ode.dcz.gov.ua/analytics/65>
16. file:///C:/Users/%D0%90%D0%9D%D0%AF/Downloads/popyt_i_propozyci_na_rynku_pra_ci_01.pdf
17. <https://vstup.osvita.ua/spec/1-40-1/16-0-1494-0-0-0/>
18. http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/16/Arch_nay_zb.htmhttp://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/16/Arch_nay_zb.htm
19. <https://osatrq.edu.ua/pro-akademiyu/struktura-akademiyi/kafedry/kafedra-transportnykh-tekhnologij-ta-menedzhmentu/>
20. <http://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-menedzhmentu.html>
21. <https://osau.edu.ua/ru/pro-universytet/fakultety/inzhenerno-ekonomichnyj-fakultet/>
22. <https://ileir.od.ua/departments#department-of-management>
23. <http://marketing.onaft.edu.ua/sostav-kafedry/?lang=ru>
24. <http://mil.onaft.edu.ua/sklad-kafedri/>
25. <http://odeku.edu.ua/zagalna-informatsiya-pro-kafedru-menedzhmentu-prirodoohoronnoyi-diyalnosti/>

26. <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/epf/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily>
27. <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/epf/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/econ-ctrl>
28. <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/epf/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/theor-ecomon/staff>
29. <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/epf/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/accounting-audit>
30. <http://www.oridu.odessa.ua/?fil=7/7/6>
31. <http://www.oridu.odessa.ua/?fil=7/6/6>
32. <http://www.oridu.odessa.ua/?fil=7/4/6>
33. <https://odaba.edu.ua/academy/institutes-and-faculties/esibit-/department-of-management-and-marketing>
34. <https://odaba.edu.ua/academy/institutes-and-faculties/esibit-/economy-and-entrepreneurship>
35. <https://www.education.ua/ua/universities/855/>
36. <https://www.education.ua/ua/universities/268/>
37. <https://www.mnau.edu.ua/faculty-men/kaf-hotel-rest/>
38. <https://www.mnau.edu.ua/faculty-men/kaf-men-marketing/>
39. <https://www.mnau.edu.ua/faculty-men/kaf-econ-pidpr/>
40. <https://www.mnau.edu.ua/faculty-men/kaf-econ-kiber/>
41. <https://www.mnau.edu.ua/faculty-men/kaf-pua/>
42. http://math.mdu.edu.ua/?page_id=583
43. http://math.mdu.edu.ua/?page_id=598
44. <https://chmnu.edu.ua/kafedra-ekonomiki-pidpriyemstva-ta-zemleustroyu/>
45. <https://chmnu.edu.ua/kafedra-menedzhmentu/>
46. <https://chmnu.edu.ua/kafedra-obliku-ta-auditu/>
47. <https://chmnu.edu.ua/kafedra-finansiv-obliku-ta-auditu/>
48. <http://www.mubip.org.ua/wp-content/uploads/2020/01/5-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D1%84%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8-%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf>
49. <http://www.mubip.org.ua/wp-content/uploads/2020/01/1-%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3-L.jpg>
50. <http://www.mubip.org.ua/wp-content/uploads/2020/01/4-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%83.pdf>
51. <http://www.mubip.org.ua/wp-content/uploads/2020/01/%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D0%9C%D0%95%D0%92.jpg>
52. http://www.kspu.edu/About/Faculty/FBP/Chair_of_Management_and_Administration/Lecturer.aspx
53. http://www.kspu.edu/About/Faculty/FBP/FOP/Teaching_staff.aspx
54. <http://www.kspu.edu/About/Faculty/FBP/ChairGenengineerTraining/GRS.aspx>
55. <https://hepi.ks.ua/kafedry/kafedra-finansy-i-kredyt.html>

56. <https://www.education.ua/ua/universities/771/>
57. <http://kntu.net.ua/ukr/content/view/full/41123>
58. <http://kntu.net.ua/ukr/content/view/full/27995>
59. <http://kntu.net.ua/ukr/content/view/full/31216>